

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри психології
діяльності в особливих умовах

(підпис)

Ліна ПЕРЕЛИГІНА

« 22 » червня 2020 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Психологія здоров'я та психосоматика»

циклу загальної (обов'язкової) підготовки
за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти
галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
за освітньо-професійними програмами «Екстремальна та кризова
психологія», «Робота з персоналом»

Силабус розроблено згідно робочої програми навчальної дисципліни.

Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

Рекомендовано кафедрою психології діяльності в особливих умовах на:

2020-2021 навчальний рік

Протокол від «18» червня 2020 року № 11

Перезатверджено.
ПЕРЕЛИГІНА

Начальник

кафедри

ПДОУ _____

Ліна

(підпис)

20__-20__ навчальний рік

Протокол від «__» _____ 20__ року № __

2020 рік

1. Анотація

Знання отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Психологія здоров'я та психосоматики» сприяють розвитку професійного мислення в здобувачів вищої освіти. Застосовують для опанування методами та технологіями підтримки здоров'я та розуміння психосоматичних причин розвитку розладів в організмі людини та методів їх корекції.

Даний курс передбачає теоретичне і практичне оволодіння питаннями психологічних засобів підтримки здоров'я в аспекті само- та взаємодопомоги і визначенні умінь щодо застосування отриманих студентами навичок для психологічного впливу з приводу запобіганню розвитку психосоматичних розладів.

Формування у студентів системи знань в області психопрофілактичних та психокорекційних впливів в аспекті само- та взаємодопомоги і визначення умінь в області застосування різних тестів, методик у залежності від актуального стану особистості та соціально-психологічного впливу на неї.

2. Інформація про викладача

Загальна інформація	Балабанова Любов Матвіївна, професор кафедри психології діяльності в особливих умовах соціально-психологічного факультету, доктор психологічних наук, професор.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Чернишевська, 94, кабінет № 434. Робочий номер телефону – 707-34-74.
E-mail	@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси	- психологія здоров'я; - психофізіологія та психосоматика ; - тілесно-орієнтована психотерапія; - методи керованої психофізіологічної саморегуляції.
Професійні здібності	- професійні знання і значний досвід роботи в області психосоматики та психології здоров'я.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	1.

1. Час та місце проведення занять з навчальної дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щосередини з 15.00 до 16.00 в кабінеті № 434. В разі додаткової потреби

здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

3. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: загальна психологія.

Постреквізити: психологія здоров'я, основи психосоматики

4. Характеристика навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни: ознайомлення студентів з базовими принципами теоріями, поняттями психології здоров'я та психосоматики; розкриття змісту, причин, механізмів, проявів та наслідків психосоматичних захворювань; формування у майбутніх психологів навичок підтримки психічного та психологічного здоров'я.

Основні завдання вивчення дисципліни:

- сформувати у здобувачів вищої освіти позитивну мотивацію до використання сучасних підходів до підтримки психічного здоров'я ;
- освоїти теоретичні положення щодо причин виникнення та перебігу основних психосоматичних захворювань та підходів до їх психокорекції;
- обґрунтувати роль та місце психокорекційних та оздоровчих впливів для підтримки психічного та психосоматичного здоров'я;
- сформувати навички проведення психодіагностичної роботи щодо визначення рівня психічного здоров'я та наявності психосоматичних розладів;
- вивчення та практичне застосування оздоровчих та психокорекційних технологій для збереження психічного здоров'я особистості та запобігання психосоматичних розладів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Психологія здоров'я та психосоматики» здобувач вищої освіти повинен отримати:

знання:

- з основних понять психосоматики та психології здоров'я;
- з причин виникнення та загальних характеристик прояву основних психосоматичних розладів;
- з основ діагностики, профілактики та психологічної допомоги особам з психосоматичними розладами.
- щодо підходів та засобів підтримки психічного та психологічного здоров'я.

уміння:

- використовувати основні положення сучасних теорій і моделей, розроблених в області психології здоров'я та психосоматики;
- визначати основні види психосоматичних розладів;
- володіти оздоровчими технологіями підтримки психічного здоров'я;
- проводити психокорекційні впливи щодо психосоматичних розладів;

- практично застосовувати здобуті знання.

мати **навички**:

- навички самостійної роботи, використання отриманих знань у подальшому вивченні фахових дисциплін, володіти засобами знаходження та використання інформації про сучасні дослідження у галузі психології здоров'я та психосоматики.

автономія та відповідальність:

АВ 1. Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

Повинні бути сформовані наступні *компетентності*:

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК6. Здатність розуміти та сприймати етичні норми поведінки відносно інших людей і відносно природи;

СК7. вміння планувати та вирішувати задачі власного особистісного та професійного розвитку, здійснювати самоосвіту, самоорганізацію, самовиховання;

Результати навчання:

ПР4. вміння використовувати сучасні методи і методики, наукові технології;

ПР6. здатність здійснювати пошук, теоретичний аналіз і систематизацію наукової інформації з питань дисципліни, яка вивчається.

ПР7. здатність та вміння узагальнювати наукові результати з метою їх практичного використання;

ПР8. використовувати отримані знання для подальшої розробки рекомендацій з практичних питань психологічної допомоги різним верствам населення.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Денна форма навчання
Рік підготовки	4-й
Семестр	8-й
Обсяг кредитів ЄКТС	3
Загальна кількість годин	90 год.
Лекції	8 год.
Практичні, семінарські	2 год.
Лабораторні	0 год.
Самостійна робота	80 год.
Вид підсумкового контролю	Залік

1. Календарно-тематичний план викладання дисципліни

Тривалість академічної години в Університеті становить 40 хвилин. Дві академічні години утворюють пару академічних годин, що триває 80 хвилин без перерви.

Тиждень навчання	Тема та її зміст	Вид навчальних занять
8 семестр (11 тижнів)		
Модульний контроль № 1		
1-2	<p>Тема 1. Загальна характеристика психології здоров'я та психосоматики.</p> <p>1.1. Основні поняття психосоматики та психології здоров'я; 1.2. Визначення понять та складових психічного та психологічного здоров'я; 1.3. Класифікація психосоматичних розладів; 1.4. Поняття про внутрішню картину хвороби та особистість хворого</p>	Лек. – 1 год. Сем. – 0,25 год. СР – 13 год.
3-4	<p>Тема 2. Моделі виникнення психосоматичних розладів.</p> <p>2.1. Психосоматичні теорії і концепції; 2.2. Сучасні уявлення про психосоматичні захворювання; 2.3. Психосоматика як результат: порушення об'єктних стосунків, втрати об'єкта, алекситимії, дисфункція сімейних систем. 2.4. Теорія стреса Сельє та її значення для підтримки психічного здоров'я</p>	Лек. – 1 год. Сем. – 0,25 год. СР – 13 год.
5-6	<p>Тема 3. Основи психодієтики та психосоматичних розладів харчової поведінки</p> <p>3.1. Принципи психодієтики та оздоровчого харчування для підтримки психічного здоров'я 3.2. Психосоматичні особливості нервової анорексії, булімія та ожиріння. 3.3. Особливості особистості з психосоматичними розладами шлунково-кишкового тракту. 3.4. Принципи психокорекційних впливів щодо</p>	Лек. – 1 год. Сем. – 0,25 год. СР – 13 год.

	розладів харчової поведінки.	
7-8	<p>Тема 4. Психосоматика органів дихання, серцево-судинної та опорно- рухової системи.</p> <p>4.1. Роль дихання та серцево-судинної системи в підтримці та регуляції психічного здоров'я</p> <p>4.2. Бронхіальна астма та синдром гіпервентиляції як прояви психосоматичних розладів.</p> <p>4.3. Опорно-рухова система особистості та психосоматика її розладів</p> <p>4.4. Експресивно-рухові та дихальні технології в підтримці психічного здоров'я</p>	<p>Лек. – 1 год.</p> <p>Сем. – 0,25 год</p> <p>СР – 13 год.</p>
9-10	<p>Тема 5. Психосоматика ендокринної системи, захворювань шкіри та онкології.</p> <p>5.1. Ендокринна система людини, її характеристика та роль в підтримці психічного та фізичного здоров'я</p> <p>5.2. Психосоматичні прояви, чинники та механізми розвитку гіпотиреозу, гіпертиреозу, цукрового діабету.</p> <p>5.3. Картина особистості з психосоматичними розладами порушень шкіри</p> <p>5.4. Особливості психосоматичних порушень при онкологічних захворюваннях.</p>	<p>Лек. – 2 год.</p> <p>Сем. – 0,5 год.</p> <p>СР – 13 год.</p>
11	<p>Тема 6. Загальні питання з оздоровчих технологій та психокорекції осіб з психосоматичними розладами.</p> <p>6.1. Основні підходи та принципи психологічної діагностики психосоматичних хворих.</p> <p>6.2. Методи і техніки регуляції психічних станів особистості</p> <p>6.3. Тілесно-орієнтована та емоційно-образна психотерапія в підтримці та корекції психічного здоров'я</p> <p>6.4. Особливості надання психологічної допомоги дітям з психосоматичними розладами</p>	<p>Лек.- 2 год.</p> <p>Сем. – 0,5 год.</p> <p>СР. – 15 год</p>
Всього		90 годин

Примітка: Лек. – лекція; ПЗ – практичне заняття; Сем. – семінарське заняття; МКР – модульна контрольна робота; СР – самостійна робота.

5. Список рекомендованої літератури

Базова:

1. Психологія здоров'я людини / За ред. І. Я. Коцана.– Луцьк: РВВ —Вежа| Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2011.– 430 с.

2. Александер Ф. Психосоматическая медицина. Принципы и практическое применение / Ф. Александер, – М.: Эксмо, 2002. – 342 с.

3. Психосоматика: культурно-історичний підхід: Навч.-метод. посіб. Т. Хомуленко, І Філенко, К Фоменко, О Шукалова, М Коваленко. Х.:«Діса плюс 264.», 2009р

4. Хомуленко Т.Б. Основи психосоматики. Навч.- Метод посібник, 2011.

Допоміжна

1. Пезешкиан Н. Психосоматическая медицина и позитивная психотерапия – СПб.: Фолио-Пресс, 19996. – 864 с.

2. Саймонтон К. Психотерапия рака – СПб.: Питер, 2001. – 448 с.

3. Хомуленко Т.Б. Психотехнології саморегуляції тілесного. Харків, «Діса плюс», 2017р, 15 с.

6. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання з дисципліни «Психологія здоров'я та психосоматики» здійснюється за 100-бальною шкалою.

Порядок накопичування навчальних балів за 100-бальною шкалою

Вид навчальної роботи	Кількість	Максимальний бал за вид навчальної роботи	Загальна максимальна сума балів
I. Поточний контроль			
Модуль № 1	Лекції	4	4
	Семінари	1	2
	Практичні заняття*		
	Модульна контрольна робота*	0	0
Разом за модуль № 1			6
Разом за поточний контроль			6
II. Індивідуальна самостійна робота			54
III. Залік			40
Разом за всі види навчальної роботи			100

* – обов'язкові види навчального контролю.

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів:

- поточного контролю роботи здобувача впродовж семестру;
- підсумкового контролю успішності.

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському та практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки

здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 2 балів):

2 бали – здобувач вільно володіє усім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади;

1 бал – здобувач частково володіє матеріалом та може окреслити лише деякі проблеми теми;

0 балів – здобувач не знає відповіді на поставлені питання або поверхово розкрив лише окремі положення при цьому допустив суттєві помилки.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, логіка викладання, культура мови, емоційність та переконаність, використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, тощо), аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 4 балів):

4 бали – завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни. Граматично і стилістично без помилок оформлений звіт;

3 бали – завдання виконане, але обґрунтування відповіді недостатнє, у звіті допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки.

2 бали – завдання виконане частково, у звіті допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки.

1 бали – завдання виконане частково, у звіті допущені значні граматичні чи стилістичні помилки.

0 балів – завдання не виконане.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, акуратність оформлення письмової роботи, самостійність виконання.

Модульна контрольна робота є складовою поточного контролю і здійснюється через проведення аудиторної письмової роботи під час проведення останнього семінарського заняття в межах окремого залікового модуля.

Кожен варіант модульної контрольної роботи складається з трьох питань. Відповіді повинні містити: змістовні характеристики, аналіз та психокорекційні підходи.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні модульних контрольних робіт (оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів):

10 балів – вірні відповіді на всі три питання з дотриманням всіх вимог до виконання;

8-9 балів – вірні відповіді на всі три питання, але недостатнє обґрунтування відповіді, допущені незначні граматичні чи стилістичні

помилки;

5-7 балів – вірні відповіді на два питання;

1-4 бали – вірна одна відповідь;

0 балів – відповідь відсутня.

Перелік питань з модульного контролю № 1:

1. Сутність психології здоров'я та психосоматики, їх міжгалузеві зв'язки.

2. Предмет та завдання психології здоров'я та психосоматики.

3. Принципи та методи. Що застосовуються в психології здоров'я та в психосоматиці.

4. Особистість хворого та внутрішня картина хвороби.

5. Становлення галузі психосоматика: історичний аспект.

6. Чинники виникнення психосоматичних хвороб.

7. Психосоматичні теорії і моделі.

8. Психосоматика порушення харчової поведінки: види, симптоми, чинники, характер протікання, особистість хворого.

9. Психодієтика в підтримці психічного здоров'я.

10. Психосоматика органів дихання: види, симптоми, чинники, характер протікання, особистість хворого.

11. Психосоматика опорно-рухової сфери: види, симптоми, чинники, характер протікання, особистість хворого.

12. Принципи оздоровчих рухових технологій для підтримки психічного та фізичного здоров'я.

13. Психосоматика ендокринної системи: види, симптоми, чинники, характер протікання, особистість хворого.

14. Психосоматика захворювань шкіри: види, симптоми, чинники, характер протікання, особистість хворого.

15. Психосоматика в онкології: види, симптоми, чинники, характер протікання, особистість хворого.

16. Стратегії поведінки при стресі. Копінг-поведінка, типи і стратегії. Стилі поведінки.

17. Принципи навчання здоровому образу життя.

18. Дихальні техніки в підтримці психічного здоров'я.

19. Підходи до саморегуляції психічних станів особистості.

20. Діагностична бесіда. Алгоритм проведення. Значення скарг та анамнезу в психосоматиці.

21. Психологічні тести в психосоматичній практиці.

22. Специфіка діагностики психосоматичних захворювань у дітей.

23. Сутність та принципи психотерапії психосоматичних хвороб.

24. Психотерапевтичні напрями та їх ефективність у подоланні різних психосоматичних хвороб.

25. Психотерапія дітей з психосоматичними захворюваннями.

Індивідуальна самотійна робота є однією з форм роботи здобувача, яка передбачає створення умов для повної реалізації його творчих можливостей,

застосування набутих знань на практиці.

Здобувачу вищої освіти необхідно обрати одну з рекомендованих тем та самостійно виконати поглиблене теоретичне дослідження. Результати дослідження оформити звітом у формі есе, реферату або презентації.

Критерії оцінювання індивідуальної самостійної роботи здобувачів (оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів):

- 10 балів – самостійна робота здобувачем виконана в повному обсязі;
- 9 балів – робота виконана в повному обсязі, але допущені незначні помилки;
- 8 балів – робота виконана майже на 90% від загального обсягу;
- 7 балів – обсяг виконаних завдань становить від 80% до 89% від загального обсягу;
- 6 балів – здобувач виконав лише від 70% до 79% від загального обсягу;
- 5 балів – обсяг виконаної роботи становить від 50% до 69% від загального обсягу;
- 4 бали – виконана частина роботи складає від 40% до 49% від загального обсягу;
- 3 бали – складає від 20% до 39% від загального обсягу;
- 2 бали – обсяг виконаних завдань складає від 10% до 19% від загального обсягу;
- 1 бал – в цілому обсяг виконаних завдань складає менше 10% від загального обсягу;
- 0 балів – завдання передбачене на індивідуальну самостійну роботу здобувачем не виконане.

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача, логічність та послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міжпредметні та внутрішньопредметні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, відсоток унікальності та запозичення текстового документу (плагіат), уміння публічно чи письмово представити звітний матеріал.

Перелік рекомендованих завдань для індивідуальної самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Історія розвитку психології здоров'я та психосоматики як науки.
2. Психологічні тести в психосоматичній практиці.
3. Тести для виявлення різних форм психічних розладів (тривожних, депресивних та інші).
4. Визначити поняття нозогенії при психосоматичних захворюваннях.
5. Класифікації та клінічна картина різних варіантів нозогеній.
6. Особливості психосоматичних розладів і методів психотерапії у дитячому віці.
7. Психотерапія психосоматичних захворювань шкіри.
8. Психосоматичні захворювання, пов'язані з репродуктивною функцією жінки (порушення менструального циклу, безпліддя та штучне запліднення).
Умови виникнення і методи психотерапевтичної допомоги.

9. Предменструальний синдром. Картина особистості і методики психотерапії.

10. Види головного болю (головний біль напруги, мігрень). Особливості особистості та механізм формування больових відчуттів.

11. Технології навчання здоровому образу життя.

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі, проводиться у формі усного заліку.

Теоретичне питання оцінюється за повнотою відповіді.

Критерії оцінювання знань здобувачів на екзамені (оцінюється від 0 до 30 балів):

25-30 балів – в повному обсязі здобувач володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкрив зміст теоретичного питання, правильно розв'язав усі задачі з повним дотриманням вимог до виконання;

20-24 бали – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкрито зміст теоретичного питання. При наданні відповіді на деякі питання не вистачає достатньої глибини та аргументації, при цьому є несуттєві неточності та незначні помилки.

15-20 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

7-14 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Недостатньо розкриті зміст теоретичного питання та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

1-6 балів – частково володіє навчальним матеріалом, відповіді загальні, допущено при цьому суттєві помилки.

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичного питання та практичних завдань.

Перелік теоретичних питань для підготовки до заліку:

1. Визначити поняття психології здоров'я та психосоматики.
2. Історія виникнення психосоматичних теорій і моделей. Поняття алексітимії.
3. Розповісти про стратегії поведінки при стресі.
4. Визначити типи і стратегії копінг-поведінки та стилів поведінки.
5. Алгоритм проведення діагностичної бесіди.
6. Джерела емоційно обумовлених (психосоматичних) захворювань.
7. Внутрішня картина хвороби. Типи емоційного відношення хворих до своєї хвороби.
8. Картина особистості при психосоматичних порушеннях органів дихання.
9. Методи психотерапії, що застосуються при лікуванні психосоматичних захворювань органів дихання.

10. Психосоматичні захворювання серцево-судинної системи (есенціальна гіпертонія, ішемічна хвороба серця, кардіофобічний невроз і порушення серцевого ритму). Картина особистості.

11. Особливості психотерапії при захворюваннях серцево-судинної системи.

12. Особливості особистості при психосоматичних захворюваннях шлунково-кишкового тракту (виразка шлунку і дванадцятипалої кишки, закріплення та емоційні діарея, „синдром дратівливої кишки”, виразковий коліт і хвороба Крона, порушення ковтання).

13. Принципи психодієтики в підтримці психічного здоров'я.

14. Психотерапії при психосоматичних захворюваннях шлунково-кишкового тракту.

15. Нервова анорексія і булімія. Психосоматичні особливості. Методи психотерапевтичної роботи.

16. Психосоматичний аспект ожиріння. Особливості психотерапевтичної роботи з такими клієнтами.

17. Психосоматичні аспекти хвороб щитовидної залози (гіпотиреоз, гіпертиреоз). Картина особистості. Види і методики психотерапії, що використовуються в роботі з цими пацієнтами.

18. Цукровий діабет. Картина особистості і види психотерапії.

19. Картина особистості при психосоматичних захворюваннях шкіри.

20. Онкологія молочної залози та матки. Види психотерапії, що використовуються при роботі з жінками з цією патологією.

21. Психосоматичні захворювання опорно-рухової системи (ревматичні порушення м'яких тканин, остеохондроз і ревматоїдний артрит). Картина особистості.

22. Психотерапія при захворюваннях опорно-рухової системи.

Отримані здобувачем бали за накопичувальною 100-бальною шкалою оцінювання знань переводяться в оцінку за шкалою ЄКТС та в 4-бальну шкалу (національну).

Шкала переведення балів за 100-бальною шкалою оцінювання в оцінку за шкалою ЄКТС та в 4-бальну шкалу

100-бальна шкала	Шкала ЄКТС	4-бальна шкала (національна)
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно
0–34	F	

9. Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до семінарських та практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.
2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються).
3. З навчальною метою під час заняття мобільними пристроями дозволяється користуватися тільки з дозволу викладача.
4. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.
5. Очікується, що здобувачі будуть діяти відповідно до політики НУЦЗУ щодо академічної доброчесності.
6. Викладач буде вдячний, якщо здобувач надасть відгук щодо якості навчання та висловіть свої пропозиції щодо покращення змісту курсу та форм роботи.

Розробник:
професор кафедри
психології діяльності в особливих умовах

Любов БАЛАБАНОВА